

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

DOM

Afsagt den 29. august 2002 af Østre Landsrets 17. afdeling
(landsdommerne Arne Brandt, Inge Neergaard Jessen og
Nanna Blach (kst.)).

17. afd. nr. B-1583-01:

1) B [REDACTED]
(Advokat Jakob Gjørbo)

2) M [REDACTED]
(Advokat Jakob Gjørbo)

mod

Patientskadeankenævnet

(Kammeradvokaten v/advokat Benedicte Galbo)

Under denne sag, der er anlagt den 28. maj 2001, har sagsøger-
ne, B [REDACTED] og M [REDACTED], nedlagt påstand
om, at sagsøgte, Patientskadeankenævnet, tilpligtes at aner-
kende sagsøgernes erstatningskrav som omfattet af patientfor-
sikringsloven.

Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse.

Denne sag vedrører spørgsmålet om hvorvidt en eventuel skade
forvoldt i 1993 i forbindelse med ambulancetransport til et
sygehus er omfattet af patientforsikringsloven.

Sagens nærmere omstændigheder:

Ved nærværende sag har sagsøgerne indbragt afgørelse af 28. november 2000 fra sagsøgte.

I sagsøgtes afgørelse er handelsesforløbet beskrevet således, idet bemærkes, at K [redacted] var sagsøgeren B [redacted] ægtefælle og sagsøgeren M [redacted] far:

"...

Den 7. april 1993 fik K [redacted] et ildebefindende i form af smerter i bryst, nakke, venstre arm og snurren omkring læberne. En ambulance tilkaldtes.

Lægeambulance og ambulance ankom samtidigt.

Efter et forløb, der efter det oplyste er på 10-15 minutter, hvor forskellige tiltag til en bedring af K [redacted] tilstand iværksattes, besluttedes det, at K [redacted] skulle køres til skadestuen til observation.

Under turen til skadestuen satte K [redacted] hjerte ud, og det lykkedes ikke at få det i gang igen..."

Den 11. marts 1994 klagede B [redacted] til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn over den behandling, som K [redacted] havde modtaget af læge V [redacted] den 7. april 1993, hvor lægeambulance blev tilkaldt.

Sygehusets Patientklagenævn traf følgende afgørelse, jf. skrivelse af 5. oktober 1994:

"...

Patientklagenævnet finder at speciallæge V [redacted] har overtrådt lægelovens § 6, stk. 1, fordi han ikke har været tilstrækkelig omhyggelig og samvittighedsfuld, idet han ikke har fået tilstrækkelig omhyggelige anamnesticke oplysninger ved sin udspørgen af K [redacted] den 7. april 1993.

Patientklagenævnet har ved sin afgørelse lagt til grund, at der har været betydelige vanskeligheder ved at foretage en objektiv undersøgelse, ligesom det har været vanskeligt at få anamnesticke oplysninger vedrørende K [redacted].

Det er imidlertid Patientklagenævnets opfattelse, at det er en læges ansvar at skaffe relevante oplysninger til brug for diagnostiske overvejelser.

Patientklagenævnet finder, at læge V [redacted] ikke har op-

nået en tilstrækkelig fyldig sygehistorie og derfor ikke havde tilstrækkelige muligheder for at vurdere sammenhæng og årsag til de akutte problemer.

For så vidt angår spørgsmålet om, at læge V [redacted] ikke ledsagede K [redacted] under transporten til sygehuset, finder Patientklagenævnet ikke anledning til at kritisere læge V [redacted]. Patientklagenævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at læge V [redacted] på tidspunktet for sygetransporten foretog en fejlvurdering af den aktuelle kliniske tilstand med baggrund i den fejlagtige diagnose hyperventilation..."

Sagsøgerne anmeldte den 11. april 1997 sagen til Patientforsikringen.

Den 23. april 1997 traf Patientforsikringen følgende afgørelse:

"...

Lov om patientforsikring (PFL) finder alene anvendelse for skader, der er forårsaget ved undersøgelse, behandling eller lignende på et offentligt sygehus og sygehuse, det offentlige har driftsoverenskomst med. Dette følger af PFL § 1, stk. 1.

På tidspunktet for skadens indtræden den 7. april 1993 var skader forårsaget under transport af patienter til et sygehus ikke omfattet af patientforsikringsloven. Ved Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995 blev patientforsikringen ændret så også skader forårsaget under ambulancetransport til sygehuset var omfattet af lovens område. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 15. august 1995. K [redacted] behandling forud for indlæggelsen den 7. april 1993 er herefter ikke omfattet af patientforsikringsloven. Patientforsikringen kan derfor ikke behandle sagen..."

Den 11. marts 1999 anmodede sagsøgerne Patientforsikringen om at genoptage sagen under henvisning til, at patientforsikringsloven efter sagsøgernes opfattelse også på skadestidspunktet omfattede skader forårsaget under ambulancetransport til og fra hospitaler.

Den 18. marts 1999 afviste Patientforsikringen at genoptage sagen under henvisning til, at anmodningen om genoptagelse ikke indeholdt nye faktiske oplysninger vedrørende skadens indtræden, men alene nogle juridiske synspunkter vedrørende bekendtgørelsernes dækningsområde for patientforsikringsloven.

Den 29. marts 1999 påklagede sagsøgerne Patientforsikringens afgørelse af 23. april 1997 til Patientskadeankenævnet.

Den 11. juli 2000 traf Patientskadeankenævnet afgørelse om at admittere sagsøgernes klage, der ikke var indgivet rettidigt, under henvisning til, at sagsøgerne havde skabt berettiget tvivl om rækkevidden af patientforsikringslovens dækningsområde inden Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995 vedrørende dækningsområdet for lov om patientforsikring trådte i kraft den 15. august 1995, og idet nævnet heller ikke kunne bortse fra, at professor, dr. jur. B. [REDACTED] i "Patientforsikring" (1993) p. 64 er af den opfattelse, at Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 216 af 27. marts 1992, der trådte i kraft den 1. juli 1992, ikke - uanset bestemmelsens formulering - kunne være begrænset til at angå transport mellem sygehuse, men også måtte omfatte transport til et sygehus, forudsat at de øvrige betingelser i bekendtgørelsens § 5, stk. 3, var opfyldt.

Patientskadeankenævnet traf følgende afgørelse, jf. skrivelse af 28. november 2000:

"...

Det fremgår af bekendtgørelse nr. 216 af 27. marts 1992 § 5, stk. 3, at ambulancekørsel til et sygehus ikke var omfattet af lovens dækningsområde på skadestidspunktet den 7. april 1993.

Ovennævnte bekendtgørelse ophævedes ved bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995, og først fra dennes ikrafttræden var skader forårsaget under transport af patienter med ambulance eller særligt sygekøretøj til et sygehus omfattet af dækningsområdet for patientforsikringsloven.

Patientskadeankenævnet har ikke i lovens forarbejder fundet støtte for Deres synspunkt om, at § 6, stk. 4, i sidstnævnte bekendtgørelse er udtryk for en præcisering af § 5, stk. 3, i 1992-bekendtgørelsen, således at ambulancetjeneste til og fra sygehuse og ikke alene mellem sygehuse hele tiden har været omfattet af loven.

Den eventuelle skade, K. [REDACTED] blev påført i forbindelse med transport til B. [REDACTED], er således ikke omfattet af patientforsikringsloven."

Af skrivelse af 7. april 1995 fra Sundhedsministeriet til Patientforsikringen fremgår følgende:

"Vedrørende behandlingsskader under transport til sygehuset.

Ved brev af 17. marts 1995... har Patientforsikringen anmodet Sundhedsministeriet om at oplyse, hvorvidt skader forvoldt under transport til et sygehus er omfattet af lov om patientforsikring, både når behandlingen foregår under sygehusets ansvar, og hvor dette ikke er tilfældet.

Sundhedsministeriet er enig med Patientforsikringen i, at skader forårsaget under transport til et sygehus ikke er omfattet af patientforsikringsloven.

Ministeriet har herved lagt vægt på, at der ved afgrænsningen af patientforsikringslovens geografiske dækningsområde må tages udgangspunkt i lovens § 1, stk. 1, sammenholdt med § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 216 af 27. marts 1992. Det følger heraf, at loven som hovedregel kun omfatter skader, der er forårsaget på selve sygehuset.

Bekendtgørelsens § 5, stk. 2, og stk. 3, medtager to tilfældegrupper under lovens område, hvor skaden er forårsaget uden for sygehusets geografiske område.

Ved disse bestemmelser er der udtømmende gjort op med dækningen af patientskader uden for sygehusets område, og skader forårsaget under transport til et sygehus er ikke omfattet heraf. Dette gælder, uanset om transporten foregår uden for sygehusets ansvarsområde med ambulancetjeneste eller med specielt udrustet lægevogn (udrykningshold) fra sygehuset, idet der må lægges vægt på, at behandlingen i disse tilfælde rent geografisk foregår uden for sygehuset.

Ministeriet vil - under inddragelse af Patientforsikringsforeningen - i forbindelse med den senere revision af patientforsikringsloven overveje spørgsmålet om lovens geografiske dækningsområde".

Af skrivelse af 17. august 1995 fra Sundhedsministeriet til blandt andet Patientskadeankenævnet og Patientforsikringsforeningen fremgår blandt andet følgende:

"Til orientering fremsendes hermed et eksemplar af Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995 vedrørende dækningsområdet for lov om patientforsikring.

...

Ministeriet har...efter samråd med Patientforsikringsforeningen fastsat i bekendtgørelsen, at skader forårsaget under transport til et sygehus nu omfattes af erstatningsordningen, jf. § 6, stk. 4. Tidligere var det kun skader under transport mellem forskellige sygehuse, der var omfattet.

Hensigten er at åbne mulighed for, at Patientforsikringen kan yde erstatning i tilfælde, hvor der under ambulance-transport til et sygehus sker skader, der kan henføres til behandling - evt. undladt behandling. Under hensyn til, at de almindelige erstatningskriterier i patientforsikringsloven skal være opfyldt, forventes det, at kun overordentlig få skadestilfælde vil blive omfattet af den nye bestemmelse..."

Procedure:

Sagsøgerne har til støtte for deres påstand blandt andet anført, at skader opstået i forbindelse med ambulancetransporten i denne sag er omfattet af bekendtgørelse nr. 216 af 27. marts 1992, § 5, stk. 2, idet lægeambulancen er en lokalitet indrettet til behandlingsformål efter sygehusets anvisning og er bemannet med en hjertelæge ansat i sygehusvæsenet. Skader opstået i forbindelse med et sådan mandskabs behandlingsindsats er omfattet af patientforsikringsloven.

Såfremt skaden ikke findes omfattet af bekendtgørelsens § 5, stk. 2, er den omfattet af § 5, stk. 3. Sundhedsministeren har ikke været bemyndiget til at udvide eller undtage områder fra dækning under patientforsikringsloven, og bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995 er alene udtryk for en præcisering af dækningsområdet. Skader opstået i forbindelse med ambulancekørsel til et sygehus var således omfattet af dækningsområdet for patientforsikringsloven på skadestidspunktet den 7. april 1993.

En sontring med hensyn til skader opstået under ambulancekørsel henholdsvis mellem sygehuse og til et sygehus kan ikke begrundes og må antages at have været utilsigtet. Der kan således ikke sluttet modsætningsvist fra bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995, § 6, stk. 4, til bekendtgørelse nr. 216 af 27. marts 1992, § 5, stk. 3. Det er endvidere antaget i teorien, at ambulancekørsel til et sygehus er omfattet af bekendtgørelsen fra 1992, jf. Bo von Eyben, Patientforsikring, 1993, side 64.

Såfremt skaden ikke findes omfattet af bekendtgørelse nr. 216 af 27. marts 1992, er skaden omfattet af bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995, der trådte i kraft den 15. august 1995,

til erstatning for 1992-bekendtgørelsen, der samtidig ophævedes. 1995-bekendtgørelsen finder anvendelse på sager, der anmeldes efter bekendtgørelsens ikrafttræden, da bekendtgørelsen ikke indeholder særskilte overgangsbestemmelser. Da skaden blev anmeldt første gang den 11. april 1997, skal den dermed afgøres efter bestemmelserne i 1995-bekendtgørelsen, jf. principperne i ikrafttrædelsesbestemmelsen til lov nr. 1227 af 27. december 1996 om ændring af lov om patientforsikring, der vedrører ændring af lovens § 5, stk. 2, 1. pkt. Efter ikrafttrædelsesbestemmelsen i denne lov træder den i kraft den 1. januar 1997 og finder anvendelse for sager, der afgøres af Patientforsikringsforeningen den 1. januar 1997 eller senere. Dette er i overensstemmelse med ikrafttrædelsesbestemmelsen i lov nr. 1229 af 27. december 1996 om ændring af lov om patientforsikring, der ændrer bl.a. § 20, 2. pkt. Efter ikrafttrædelsesbestemmelsen træder denne lov i kraft den 1. januar 1997 og finder anvendelse på sager, som Patientskadeankenævnet har under behandling ved lovens ikrafttræden eller modtager herefter.

Sagsøgte har til støtte for sin påstand blandt andet anført, at sagsøgte med rette har fundet, at patientforsikringsloven ikke fandt anvendelse, for så vidt angik ambulancekørsel til det sygehus, hvor K██████████ skulle behandles. Patientforsikringsloven finder efter lovens § 1, stk. 1, anvendelse på fysiske skader, som er påført på offentlige sygehuse og sådanne sygehuse, som det offentlige har driftsoverskomst med. Der er ikke i ordlyden eller i lovens forarbejder holdepunkter for at antage, at skader uden for sygehusets område er omfattet.

I den i medfør af patientforsikringslovens § 1, stk. 3, udstedte bekendtgørelse nr. 216 af 27. marts 1992 vedrørende dækningsområdet for lov om patientforsikring er i § 5, stk. 3, fastsat en undtagelsesbestemmelse til patientforsikringslovens § 1. Efter § 5, stk. 3, fandt patientforsikringsloven anvendelse ved ambulancekørsel mellem sygehuse i et særligt af sygehusvæsenet til sygetransport tilvejebragt befordringsmiddel, men ikke ved ambulancekørsel til et sygehus. Det er ikke i bestemmelsen anført, at den finder anvendelse ved ambulancekørsel til sygehuset.

Det i Sundhedsministeriets skrivelse af 7. april 1995 til Patientforsikringen anførte er i overensstemmelse hermed.

Den omstændighed, at der ved bestemmelse i bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995 er hjemmel til at yde erstatning, også hvor der under ambulancetransport til et sygehus forårsages skader, illustrerer, at en sådan hjemmel ikke fandtes, da K[REDACTED] den 7. april 1993 blev transporteret i ambulance.

Dette stemmer med Sundhedsministeriets opfattelse, hvorefter Sundhedsministeriet ville overveje en ændring af reglerne, således at ambulancekørsel til sygehus var omfattet af patientforsikringsloven. Den hjemmel kom i bekendtgørelsen fra 1995.

Såfremt der kun var hjemmel til at foretage en præcisering af loven, som anført af sagsøgerne, er bestemmelserne i bekendtgørelserne fra 1992 og 1995 om skader i forbindelse ambulancekørsel ulovhjemlede.

Med hensyn til spørgsmålet om ikrafttræden bemærkes, at det af patientforsikringslovens § 21 fremgår, at den kun finder anvendelse på skader, der forårsages efter lovens ikrafttræden. I overensstemmelse hermed må det antages, at når det i bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995, § 9, er fastsat, at bekendtgørelsen træder i kraft den 15. august 1995, gælder det kun skader, der er forårsaget efter ikrafttrædelsen.

Det forhold, at der er udvist fejl af en på lægeambulancen bemandede hjertelæge medfører ikke, at patientforsikringsloven kan finde anvendelse, idet denne læge ikke henhører under sygehusets ansvar, men under amtets ansvarsområde.

Landsrettens bemærkninger:

Efter patientforsikringslovens § 1, stk. 1, finder loven anvendelse på fysiske skader forårsaget på offentlige sygehuse eller sygehuse, det offentlige har driftsoverenskomst med.

I patientforsikringslovens § 1, stk. 3, er der givet sundheds-

ministeren hjemmel til at fastsætte regler om hvilke områder, der efter lovens § 1, stk. 1 og 2, nærmere er omfattet af loven.

Bekendtgørelse nr. 216 af 27. marts 1992 er udstedt i medfør af denne bestemmelse i loven. Efter ordlyden af bestemmelserne i bekendtgørelsens § 5, stk. 1 og 2, sammenholdt med bestemmelsen i bekendtgørelsens stk. 3, findes skader forårsaget under ambulancetransport, herunder med hjerteambulance, til et sygehus ikke at falde ind under bekendtgørelsens § 5, stk. 2.

I bekendtgørelsens § 5, stk. 3, der må forstås som en undtagelsesbestemmelse til bestemmelserne i § 5, stk. 1 og 2, er det præciseret, hvilke situationer udvidelsen af dækningsområdet for patientforsikringsloven omfatter. Af bestemmelsens ordlyd fremgår klart, at den omfatter transport "mellem" forskellige sygehuse i modsætning til "til" et sygehus. Skader forårsaget under transport til et sygehus er derfor ikke omfattet af bestemmelsen i § 5, stk. 3.

Bestemmelsen blev ændret i bekendtgørelse nr. 666 af 3. august 1995, således at skader (efter loven) forårsaget under transport af patienter til et sygehus eller mellem forskellige sygehuse er omfattet af lovens område, hvis transporten foregår med ambulance eller særligt sygekøretøj, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 4. Denne bekendtgørelse, der trådte i kraft den 15. august 1995, findes i overensstemmelse med bestemmelsen i patientforsikringslovens § 21, at måtte forstås således, at den finder anvendelse for skader, der forårsages efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Som følge heraf finder patientforsikringsloven ikke anvendelse på den i sagen omhandlede ambulancetransport.

Sagsøgte, Patientskadeankenævnet, frifindes derfor.

Med sagsomkostninger forholdes som nedenfor bestemt.

T H I K E N D E S F O R R E T:

Sagsøgte, Patientskadeankenævnet, frifindes.

Sagsøgerne, B [REDACTED] og M [REDACTED], skal in solidum betale 15.000 kr. i sagsomkostninger til sagsøgte.

Det idømte skal betales inden 14 dage.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsrets kontor, den 29 AUG. 2002
P.j.v.

Heidi Harboe
Kontorfuldmægtig